



AKTUALITĀTES

LAD paziņojumi

☑ Samazinājuma koeficients valsts atbalstam kredītprocentu daļējai dzēšanai

Lauku atbalsta dienests (LAD) informē, ka saskaņā ar MK 2011. gada 1. februāra noteikumu Nr. 105 „Noteikumi par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību” 7.4 apakšpunkta nosacījumiem, 7. pielikuma „Atbalsts investīciju veicināšanai lauksaimniecībā” I sadaļas pasākumam „Atbalsts kredītprocentu daļējai dzēšanai primāro lauksaimniecības produktu ražotājiem” tiek piemērots samazinājuma koeficients 0,95037049878.

☑ Pastāvīgo pļavu un ganību platības

LAD ir aprēķinājis, ka 2011. gadā uz tiešajiem platību maksājumiem pieteiktās pastāvīgo pļavu un ganību platības attiecība pret kopējo lauksaimniecības zemes platību ir 27,70%.

Saskaņā ar MK 2011. gada 1. marta noteikumu Nr. 173 „Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros” 18. punktu Lauku atbalsta dienests informē, ka iepriekš norādītā attiecība salīdzinājumā ar 2005. gadu ir palielinājusies par 16,17%.

☝ Tas nozīmē, ka lauksaimniekiem 2005. gadā deklarēto pastāvīgo pļavu un ganību platības ir jā saglabā arī turpmāk.

☑ Pieteikumu pieņemšanas pārtraukšana Kredītu fondā pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”

LAD informē par pieteikumu pieņemšanas pārtraukšanu Kredītu fonda līdzekļu aizdevumiem saskaņā ar MK 2010. gada 20. jūlija noteikumiem Nr. 664 „Kārtība, kādā tiek administrēts un uzraudzīts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai, izveidojot kredītu fondu” pasākumā „Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana”.

Pieejamais atlikums Kredītu fonda aizdevumiem pārējos Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam pasākumos:

- „Lauku saimniecību modernizācija” – Ls 8 301 906,87;
- „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai” – Ls 6 088 184;
- „Tūrisma aktivitāšu veicināšana” – Ls 656 523.

Kredītu fonda aizdevumu pieejamais atlikums Rīcības programmas Eiropas Zivsaimniecības fonda atbalsta ieviešanai Latvijā 2007.-2013. gadam 2. prioritārā virzienā „Akvakultūra, zveja iekšējos ūdeņos, zivsaimniecības un akvakultūras produktu apstrāde un mārketingš”



pasākumos „Investīcijas akvakultūras uzņēmumos” un „Zvejas un akvakultūras produktu apstrāde un mārketingš” – Ls 1 759 326.

Pieteikšanās uz Kredītu fonda līdzekļiem atlikušajos Lauku attīstības programmas 2007.-2013. gadam pasākumos notiek līdz 2011. gada 31. decembrim. Iesniegumi Kredītu fonda līdzekļu saņemšanai jā iesniedz bankās vai krājaizdevu sabiedrībās.

☑ Lauksaimniekiem sāk izmaksāt atdalīto papildu valsts tiešo maksājumu avansu

Zemkopības ministrija (ZM) informē, ka, sākot ar augusta beigām, LAD veic avansa izmaksu atdalītajiem papildu valsts tiešajiem maksājumiem (PVTM). Avansa maksājums tiks veikts atdalītajam PVTM par laukaugu platībām, atdalītajam PVTM par platībām, atdalītajam PVTM par pienu un atdalītajam PVTM par liellopiem 70% apmērā no Eiropas Komisijas apstiprinātiem finanšu apjomiem šiem maksājumu veidiem par kopējo summu līdz 28 milj. Ls.

☝ Avansa maksājumus izmaksās tiem lauksaimniekiem, kuri 2011. gadā iesnieguši platību maksājumu iesniegumu un kuriem būs veiktas maksājumu atbilstības nosacījumu pārbaudes. **LL**

ŠAJĀ NUMURĀ:

LAUKU SAIMNIEKIEM AKTUĀLĀ LIKUMDOŠANA

☑ Lauku smidzinātāju pārbaudes..... 3. lpp.

AUGKOPĪBA

☑ Glifosātu lietošana..... 4. lpp.

☑ Sēklas materiāla kodināšana..... 5. lpp.

SIA LLKC INFORMĒ

☑ Kalendārs ar svarīgākajiem datumiem..... 2. lpp. oktobrī

☑ Lauku dienas septembrī un oktobrī..... 8. lpp.

☑ Aktualitātes ciltsdarbā nodarbinātājām personām 8. lpp



SVARĪGĀKIE DATUMI, KURUS LAUKU UZŅĒMĒJS NEDRĪKST AIZMIRST 2011. GADA OKTOBRĪ

	Terminš	Septembris					Oktobris					Novembris	
		1	5	15	20	25	30	1	5	15	20	25	31
Platību maksājumi	Laiķa periods (līdz 15. septembrim), kad platībai jābūt vismaz 1 reizi nopļautai un zālei novāktai (saņemot VPIM un apakšpasākumu Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zāļajos aktīvitātē Vēlā plaušana un Buferjoslu ierīkošana atbalstu)												
Papildu valsts tiešie maksājumi (PVTM)	Iesniegums PVTM par nokautiem un eksportētiem lileļļiem *												
Šķiedras līnu pirmapstrādes atbalsts	Iesniegums PVTM par zidītajgovīm												
Kreditu fonds	Šķiedras līnu pirmapstrādes Ražošanas deklarācija												
Lauku attīstības programmas pasākumi	Kreditu fonds												
Nacionālās subsidijas	Lauksaimniecības produktu pievienotās vērtības radīšana - RAŽOTĀJIEM MĀJAS APSTĀKĻOS												
	Meža ekonomiskās vērtības uzlabošana **												
	Meža ugunsdrošības profilaktisko pasākumu ieviešana **												
	Atbalsts bioloģiskās lauksaimniecības shēmai												
Tirgus veicināšana	Atbalsts nacionālās pārtikas kvalitātes shēmai												
Tirgus veicināšana	Atbalsts aizsargātu ģeogrāfiskās izcelsmes norāžu, cilmes vietas nosaukumu vai garantētu tradicionālo īpatnību shēmai												
Tirgus veicināšana	Atbalsts apdrošināšanas polišu iegādes izdevumu segšanai												
Riska samazināšana	PVN mēneša deklarācija un maksāšanas termiņš												
Pievienotās vērtības nodoklis (PVN)	Mikrouzņēmumu nodokļa pārskats												
Mikrouzņēmumu nodoklis	Atskaitē par darījumu kvišu izlietojumu												
Darījumu kvītis	Atskaites iesniegšanas termiņš un nodokļa maksāšanas termiņš -												
Sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	PASŅODARBINĀTAJIEM												
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	Deklarācija par ienākumu no kapitāla (par mēnesi) - ja ienākums no kapitāla pieauguma iepriekšējā mēnesī pārsniedzis 500 latus												
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	Deklarācija par ienākumu no kapitāla (par ceturksni) - ja ienākums no kapitāla pieauguma mēnesī no 100.01 - 500 latiem												

* Iesniegums jāiesniedz ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc lileļļa nokaušanas vai eksporta

** Par projektu pieņemšanas noslēgumu tiks ziņots laikrakstā "Latvijas Vēstnesis"

*** Iesniegumu iesniedz šķirnes dzīvnieku audzētāju organizācija

Terminš, kura laikā var iesniegt pieteikumu, iesniegumu vai atskaiti.

Iesniegumu un atskaišu apkopošanas datums vai iesniegšanas beigu datums.

AKTUALITĀTES

Aktuāla informācija lauksaimniekiem par bezakcīzes dīzeļdegvielas izmantošanu

ZM aicina lauksaimniekus pievērst uzmanību tam, ka atbilstoši MK noteikumiem no akcīzes nodokļa atbrīvo dīzeļdegvielu (gāzeļļu), ko izmanto lauksaimniecības produkcijas ražošanai, lauksaimniecības zemes apstrādei un meža vai purva zemes apstrādei, kurā kultivē dzērvenes vai mellenes, kā arī zemes apstrādei zem zivju dīķiem, līdz ar to dīzeļdegvielu, kurai tiek piemērots akcīzes nodokļa atbrīvojums, lauksaimnieks var izmantot lauksaimniecības produkcijas ražošanai, kas ir:

- zemes apstrāde (aršana, kultivēšana u.c. zemes apstrādes darbi), kultūraugu sēja un stādīšana, sējumu kopšana (miglošana, mēslošana, vagošana), ražas novākšana un nogādāšana līdz kaltei un/vai glabāšanas vietai;
- lopbarības sagatavošana, nogādāšana līdz glabāšanas vietai un izdāle, ūdens piegāde ganībās un novietnēs, kūtmēsļu krātuves uzturēšana un kūtmēsļu izkliešana.

Bez akcīzes dīzeļdegvielu nedrīkst izmantot produkcijas transportēšanai ārpus saimniecības uz realizācijas vietu, t.i., graudu vai dzīvnieku transportēšanai pircējam, uzpircējam u.tml., kā arī bez akcīzes dīzeļdegvielu nedrīkst izmantot vieglajās automašīnās.



Valsts ieņēmumu dienests, veicot saimniecībās pārbaudes par bezakcīzes dīzeļdegvielas izlietojumu, pārbaudīs arī grāmatvedības uzskaiti par saimniecisko darbību un grāmatvedības dokumentiem.

Degvielu ar akcīzes nodokļa atbrīvojumu var iegādāties no tirgotājiem, kuri reģistrējušies šādas degvielas tirdzniecībai. Saraksts ar degvielas tirgotājiem regulāri tiek aktualizēts un publicēts LAD mājaslapas www.lad.gov.lv sadaļā *Akcīzes degviela*. Pieteikšanās 2011./2012. saimnieciskā gada bezakcīzes dīzeļdegvielas saņemšanai notika līdz 2011. gada 1. jūnijam.

Jauni MK noteikumi lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulku īpašniekiem un to turētājiem

2011. gada 8. septembrī stājās spēkā jauni MK noteikumi Nr. 650 „Lauksaimniecības dzīvnieku, to ganāmpulku un novietņu reģistrēšanas kārtība un lauksaimniecības

dzīvnieku apzīmēšanas kārtība”. Jaunā kārtība izstrādāta saskaņā ar jauno Ciltsdarba un dzīvnieku audzēšanas likumu, kas stājās spēkā šā gada 1. jūlijā.

Izmaiņas atbalsta piešķiršanas kārtībā biogāzes ražošanai

2011. gada 2. septembrī stājās spēkā grozījumi MK 2010. gada 16. marta noteikumos Nr. 268 „Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība pasākuma „Atbalsts uzņēmumu radīšanai un attīstībai (ietverot ar lauksaimniecību nesaistītu darbību dažādošanu)” apakšpasākumam „Enerģijas ražošana no lauksaimnieciskas un mežsaimnieciskas izcelsmes biomasas””.

Pamatojoties uz pasākuma īstenošanas pieredzi par iesniegtajiem projektiem iepriekšējās projektu iesniegumu iesniegšanas kārtās, noteikumos izdarīti vairāki tehniski un redakcionāli grozījumi, kas precizē atbalsta saņemšanas nosacījumus.

☑Kā izejvielas jāizmanto vismaz 30% dzīvnieku izcelsmes atlikumproduktu

Ņemot vērā palielināto pieprasījumu pēc zaļmasas, kas tiek audzēta zemēs, ko iepriekš izmantoja pārtikas ražošanai, izmaiņas atbalsta piešķiršanas kārtībā

paredz, ka atbalsta pretendents biogāzes ražošanā vismaz 30% no izejvielas apjoma jāizmanto 2. un 3. kategorijas dzīvnieku izcelsmes atlikumprodukti, tādējādi samazinot ietekmi uz pārtikas ražošanas apjomiem.

☑Vismaz 70% paša izejvielu

Izmaiņas noteikumos paredz, ka vismaz 70% no kopējām izejvielām enerģijas ražošanai atbalsta saņēmējs spēj nodrošināt paša saimniecībā, kā arī projekta īstenošanas vieta sakrīt ar atbalsta saņēmēja īpašumā esošās saimniecības atrašanās vietu.

☑1,4 dzīvnieku vienības

Izmaiņas atbalsta piešķiršanas kārtībā paredz arī, ka 2011. gada 1. janvārī un līdz projekta uzraudzības perioda beigām atbalsta pretendenta



īpašumā ir jābūt vismaz 1,4 dzīvnieku vienībām uz plānotās elektroenerģijas jaudas 10 kilovatiem.

☑ Jāuzsāk sešu mēnešu laikā

Saskaņā ar grozījumiem atbalsta pretendents būs jāiesniedz ar būvniecību un iepirkumiem saistīti dokumenti

kopā ar iesniegumu un projekta īstenošana jāuzsāk ne vēlāk kā sešu mēnešu laikā pēc lēmuma pieņemšanas par projekta atbalstīšanu saņemšanu.

☞ Gatavojot projektu, jāiepazīstas ar MK noteikumu grozījumiem! **LL**

Sagatavots LLKC Lauku attīstības nodaļā pēc ZM informācijas un MK noteikumiem

LAUKU SAIMNIEKIEM AKTUĀLA LIKUMDOŠANA

Drīzumā lauka smidzinātāju pārbaudes būs obligātas

☑ Process ir sācies

Zemkopības ministrija (ZM) ir izstrādājusi likumprojektu *Grozījumi Augu aizsardzības likumā* (turpmāk – Likums), ko 19. jūlijā izskatīja un apstiprināja valdība. Likuma projekts izstrādāts, lai noteiktu fizisko un juridisko personu tiesības un pienākumus augu aizsardzības līdzekļu (AAL) lietošanas jomā saskaņā ar jauno Eiropas Savienības (ES) likumdošanu, kā arī uzliktu par pienākumu veikt AAL lietošanas iekārtu (faktiski – lauka smidzinātāju, J. K.) pārbaudes un uzraudzību, līdz ar to paaugstinot darba drošību lauksaimniecības jomā un novēršot vides piesārņošanas risku, kas saistīts ar šo iekārtu izmantošanu.

Lai ieviestu jauno ES likumdošanu, Likumā plānots noteikt regulējumu AAL lietošanas iekārtu pārbaudīšanai un tās uzraudzībai, kā arī to personu loku, kuras ir iesaistītas AAL lietošanā, un noteikt procedūru, kādā veidā ir pieļaujama AAL izsmidzināšana no gaisa. Likumā arī plānots noteikt regulējumu par apmācības sistēmu augu aizsardzības jautājumos un tiesību normas par integrētās augu aizsardzības principu un prasību ieviešanu. Plānots, ka AAL pārbaudīšanas uzraudzību un iekārtu lietošanas uzraudzību veiks Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD).

Likumprojekta tiesiskais regulējums attieksies uz visām personām, kuras izmanto AAL gan savā profesionālajā darbībā, gan pašu vajadzībām.

Grozījumi Likumā stāsies spēkā pēc to izskatīšanas Saeimā un publicēšanas laikrakstā Latvijas Vēstnesis. Plašāka informācija par Likumu pieejama interneta vietnē: <http://www.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40202298&mode=mk&date=2011-07-19>.

☑ Daži fakti no vēstures

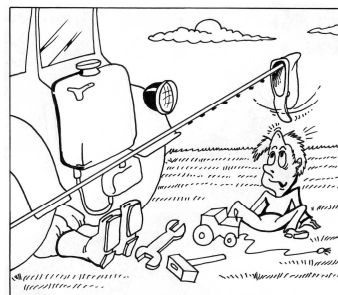
Jau 1999. gadā tika uzsākts darbs pie smidzināšanā izmantotās tehnikas sertificēšanas Latvijas-Dānijas kopprojekta *Latvijas likumdošanas par augu aizsardzību tuvināšana ES standartu prasībām, ieviešot periodisku lauku miglotāju testēšanu* ietvaros. Projekts ilga līdz 2001. gada rudenim, un tā gaitā tika paveikts sekojošais:

- Dānijā apmācīti 8 vadoši projekta darbinieki un 15 lauksaimniecības speciālisti;
- Latvijā izveidota organizatoriskā struktūra lauku smidzinātāju izmēģināšanai un regulēšanai: galvenā stacionārā iekārta (Priekuļos Valsts SIA *Sertifikācijas un testēšanas centrs*) un piecas

mobilās iekārtas (piecās lauksaimniecības skolās – Priekuļos, Kandavā, Malnavā, Saulainē, Bulduros);

- Latvijā šim darbam ir sagatavoti 20 apmācību vadītāji, 20 smidzinātāju pārbaudītāji un 20 zemnieki;
- izdoti mācību materiāli un informatīvi bukleti;
- izstrādāti un aprobēti zemnieku apmācību plāni un programmas.

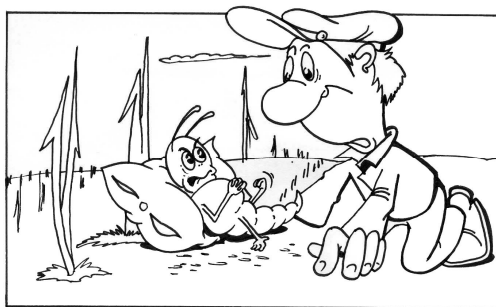
Diemžēl visdažādāko iemeslu dēļ ar to arī process apstājās, tomēr kopš aizvadītā gada tas ir atkal atsācies, un nu jau esam nonākuši līdz reāliem darbiem – ir izstrādāti grozījumi Likumā, kā arī Ministru kabineta noteikumu projekts lauka smidzinātāju pārbaudīšanu veiktšanai.



☑ Ko tad isti pārbaudīsim?

Pēc aptuvenām aplēsēm, Latvijā ir 8-10 tūkstoši funkcionējošu smidzinātāju. Lielākoties tie ir neliela izmēra (tvertnes tilpums 400-600 litri, darba platums 12 m) traktoram uzkarināmi smidzinātāji. Tomēr pēdējos gados pie mums aizvien plašāk izmanto daudz lielāka darba platuma (24 m un vairāk) piekabināmos smidzinātājus ar tvertnes tilpumu virs 2000 litriem. Ir parādījušies arī daži pašgājējasmidzinātāji. Pārsvārā mēs izmantojam tradicionālos lauka smidzinātājus ar plakanstrūklas vai inžektorsprauslām, tomēr aizvien populārāki kļūst smidzinātāji ar piespiedu gaisa plūsmu (tādi kā *Hardi Twin*) vai arī smidzinātāji, kuriem gaisa plūsma tiek iepūsta tieši sprauslā, tur sajaucoties ar darba šķidrumu, piemēram, *Scan Sprayer*, *Danfoil* un *John Deere* sistēma *TwinFluid*.

Likumprojekts paredz, ka līdz 2016. gada beigām Latvijā jāpārbauda visi funkcionējošie smidzinātāji. Vēl gan nav noteikta institūcija, kas varētu veikt šīs pārbaudes, tomēr tā vēl ir puse bēdas - nav arī īstas skaidrības, kas šos potenciālos pārbaudītājus varētu apmācīt. Kamēr abas minētās problēmas nav atrisinātas, faktiski Likuma grozījumiem sadaļā par smidzinātāju pārbaudi diemžēl nav jēgas. Tāpat vēl joprojām aktuāls ir jautājums par iespējām izpildīt Likumā paredzētos grozījumus, pārbaudot visus smidzinātājus līdz 2016. gada beigām, zinot, ka dienā viena brigāde var pārbaudīt aptuveni astoņus smidzinātājus un pieņemot, ka pārbaudes sezona varētu būt no aprīļa līdz oktobrim (aptuveni 150 darba dienas gadā).



☑ Likumprojekta misija

Patiesību sakot, lielākā daļa tiesību aktu (arī šis likumprojekts) ir iestrādāti tāpēc, ka mēs paši nespējam eksistēt

bez pašu radītiem rāmjiem – vienmēr kādam vajadzēs vairāk nekā otram, bet otram vienmēr šķitīs, ka vairāk ir pirmajam... Tas arī ir visu mūsu nelaimju cēlonis – mēs par maz domājam, un, ja arī domājam, tad bieži vien tie ir kļūdaini pieņēmumi, ka mēs paši visu zinām un darām tā, ka labāk nav iespējams. Iespējams, vajadzētu ieklausīties speciālistu teiktajā vai apmeklēt semināru? Nu nē, man nav laika un vispār – ko gan tur jaunu var dzirdēt? Varbūt es nedaudz sabiezīnu krāsas, bet lauksaimniecības tehnikas „lauciņā” esmu pavadījis nu jau 16 gadus un sapratis, ka ar paškritiku mums ir reālas problēmas. Būtu ieteicams no tā mācīties – mums pašiem būs tikai labāk!

Un kur tad ir šī Likuma misija? Tā ir mūsu pašu nāuda, ko netieši izsmidzinām uz lauka, un būtu ideāli, ja mēs to izmantotu tik efektīvi, cik vien iespējams. Likuma grozījumos paredzēts:

- atļauts lietot tikai pārbaudītus un lietošanas kārtībā esošus smidzinātājus;
- smidzinātāju pārbaudi veikt reizi trijos gados speciālos MK noteikumos noteiktajā kārtībā;
- jaunu smidzinātāju pārbaudi veikt pēc pieciem gadiem no to iegādes brīža;
- VAAD uzraudzīt smidzinātāju pārbaudi un izmantošanu. **LL**

Sagatavoja LLKC Lopkopības nodaļas vadītājs Jānis Kažotnieks

AUGKOPIĀ

Glifosātu lietošana pirms graudaugu novākšanas, to atliekas graudos un augsnē

Latvijas Republikā reģistrēto augu aizsardzības līdzekļu sarakstā 2011. gadā ir reģistrēti 28 preparāti, kuru sastāvā darbīgā viela ir glifosāts un kurus drīkst lietot pirms graudaugu ražas novākšanas. Ar šiem augu aizsardzības līdzekļiem graudu ražas nogatavināšana ātrāk nav iespējama, bet, ja tos lieto pirms graudu pilngatavības stadijas, tad tiek pārtraukta graudu briešana, līdz ar to zemnieks var zaudēt ražu.

Tā kā iedzīvotāju interese par augu aizsardzības līdzekļu lietošanu ražas novākšanas laikā ir liela, Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) 2008. gadā veica pastiprinātu kontroli saimniecībās, īpašu uzmanību pievēršot glifosātu saturošo augu aizsardzības līdzekļu lietošanai graudaugos. Veicot ievāktu paraugu analīzi uz glifosātu klātbūtni augos, tika noskaidrots, ka no paņemtajiem paraugiem **nevienu** netika konstatēts, ka glifosātu saturs pārsniegtu maksimāli pieļaujamo normu – 0,1 mg/kg. Visos paraugos glifosātu saturs bija zemāks par 0,1 mg/kg. Līdz ar to var secināt, ka Latvijas lauksaimnieki ievēro visus nepieciešamos nosacījumus augu aizsardzības līdzekļu lietošanā.

Pirms katra augu aizsardzības līdzekļa reģistrācijas Latvijā tiek veikti pētījumi par konkrētā līdzekļa ietekmi uz cilvēka veselību, vidi, dzīvniekiem u.c. Arī par glifosātu

saturošiem augu aizsardzības līdzekļiem tiek veikti pētījumi, un pašreiz VAAD rīcībā nav pētījumu rezultātu, ka glifosātu atliekas augos (ja ir ievērots nogaidīšanas laiks) pārsniegtu noteiktos 0,1 mg/kg. Savukārt darbīgās vielas glifosāta pussabrukšana augsnē ir atkarīga no apkārtējās vides iedarbības (temperatūras, mitruma daudzuma, Saules ultravioletā starojuma u.c. faktoriem), bet parasti tā notiek 5 līdz 20 dienu laikā. Glifosāta pārvietošanās augsnē praktiski nenotiek, jo šī viela tiek uzskatīta par vāji mobilu vai nemobilu, līdz ar to nav pamata uztraukties, ka augu aizsardzības līdzekļi, kas satur darbīgo vielu glifosātu, varētu nonākt gruntsūdeņos. To pierāda arī Apvienotajā Karalistē 1991.-1997. gadā veiktais pētījums, kurā tika noskaidrots, ka glifosātu saturošie augu aizsardzības līdzekļi nav toksiski sliekām. Arī pārējiem augsnes organismiem pat glifosātu deva 18 kg/ha nav kaitīga, lai gan praksē maksimāli lietotā deva ir 6 kg/ha. Šī paša pētījuma ietvaros tika veikta arī aku ūdens analīze, bet nevienā no 2763 ņemtajiem paraugiem glifosātu klātbūtne netika konstatēta.



Lai arī turpmāk izvairītos no nevēlamas augu aizsardzības līdzekļu ietekmes uz apkārtējo vidi un cilvēka veselību, **obligāti** jāievēro vides aizsardzības un darba drošības noteikumi. Lai katrs saimnieks varētu būt pārliecināts par iegādāto augu aizsardzības līdzekļu atbilstību marķējumam, tos ir atļauts iegādāties **tikai** no licencētiem izplatītājiem. Izmantojot glifosātu saturošus augu aizsardzības līdzekļus, tie ir jālieto tikai tiem kultūrau-

giem un kaitīgo organismu grupām, kas ir norādītas marķējumā. Lietojot glifosātus, nedrīkst aizmirst par blakus esošajiem kultūraugiem. Šādā gadījumā ir jāpiemēro 5 metru plata aizsargjosla un smidzināšana jāveic tikai tad, ja vēja ātrums nepārsniedz 4 metrus sekundē. **LL**

Raksts sagatavots, izmantojot Valsts augu aizsardzības dienesta datus

Sēklas materiāla kodināšana – nozīmīgs pasākums augu slimību ierobežošanai un labs pamats nākamā gada ražai

Kāpēc graudi būtu jākodina?

Kodināšana ir viens no visefektīvākajiem veidiem, kā attīrīt un pasargāt graudaugu sēklu no slimību ierosinātājiem.

Pēc toksiskuma sēklu kodnes pieder pie vidēji toksiskiem un mazitoksiskiem savienojumiem. Atsevišķiem sēklu kodināšanas līdzekļiem piemīt mutagēnas īpašības. Pirms kodināšanas darbu uzsākšanas vajadzētu rūpīgi izlasīt attiecīgās kodnes lietošanas instrukciju, uzmanību pievēršot suspensijas pagatavošanai vajadzīgajam ūdens daudzumam, graudu mitrumam, apkārtējās vides temperatūrai, kodināto graudu uzglabāšanas apstākļiem, glabāšanas ilgumam un graudu sējas dziļumam.

Daudzu augu slimību ierobežošanā būtiska nozīme ir kvalitatīvai sēklas materiāla kodināšanai. Graudu kodināšana ne tikai aizsargās dīgstus no slimībām, bet

stimulēs arī to augšanu, nodrošinās labāku laukdīdību, vienmērīgāku sēklu sadīgšanu, spēcīgu augu veidošanos, augstāku ražību un ražas kvalitāti. Ļoti svarīgi ir kodināšanu veikt kvalitatīvi – precīzi jāievēro rekomendētās kodnes devas, pareizas kodnes un ūdens attiecības, gatavojot darba suspensiju. Svarīgi, lai katra grauda virsma būtu vienmērīgi noklāta ar kodni, bet tas neizdosies, ja virsma būs netīra vai puteklaina. Lai kodne iesūktos sēklas apvalkā vai dziļākos slāņos, kodināšanu ir būtiski veikt vismaz 2-3 dienas, optimāli – 7 dienas pirms sējas. Sējot tūlīt pēc kodināšanas, preparāta iedarbība ievērojami samazinās.

Kodnes pēc iedarbības mehānisma iedala kontakta un sistēmas iedarbības preparātos. Sistēmas kodnēm darbīgā viela iekļūst sēklā un tās iedarbība ir plašāka un ilgstošāka.

2011. gadam reģistrētas pieskares un sistēmas iedarbības kodnes ziemāju graudaugu kodināšanai

Nosaukums	Darbīgās vielas	Deva l, kg/t	Iedarbības mehānisms	Kultūraugi, kam var lietot	Ieteicamais darba šķidruma patēriņš, l/t
Baitāns Universāls 094 š.k.	Imazalils, 10 g/l, fuberidazols, 9 g/l, triadimenols, 75 g/l	3.0–4.0	S	Ziemas kvieši Rudzi Triticāle Ziemas mieži	5.0–10.0
Bariton Ultra	Fluoksastrobīns, 112.5 g/l, protiokonazols, 112.5 g/l	0.5	S	Ziemas kvieši Rudzi Triticāle	6.0–10.0
Čambels s.k.	Tebukonazols, 60 g/l	0.5	S	Ziemas kvieši Ziemas mieži	5.5
Dividends Stārs 036 s.k.	Difenokonazols, 30.00 g/l, ciprokonazols, 6.25 g/l	1.5	S	Ziemas mieži	5.0–10.0
Kemikars T s.k.	Karboksīns, 200 g/l, tirāms, 200 g/l	2.5–3.0	P un S	Ziemas kvieši Ziemas mieži Rudzi	7.0–10.0
Kinto s.k.	Tritikonazols, 20 g/l, prohloraza vara hlorīds, 60 g/l	2.0	S	Ziemas kvieši Ziemas mieži Rudzi Triticāle	2.0–8.0
Maksims 025 s.k.	Fludioksonils, 25 g/l	1.5–2.0	P	Ziemas kvieši Rudzi	1.5–6.0

Nosaukums	Darīgās vielas	Deva l, kg/t	Iedarbības mehānisms	Kultūraugi, kam var lietot	Ieteicamais darba šķīduma patēriņš, l/t
Maksims ekstra 50 s.k.	Difenokonazols, 25 g/l, fludioksonils, 25g/l	1.5–2.0	P un S	Ziemas kvieši Ziemas mieži Rudzi Tritikāle	5.0–9.0
Maksims Stārs 025 s.k.	Fludioksonils, 18.75 g/l, ciprokonazols, 6.25 g/l	1.0–1.5	S un P	Ziemas kvieši	4.0–7.5
Panoktins 35 š.k.	Guazatīns, 350 g/l	2.0	P	Ziemas kvieši Rudzi	10.0
Premis 25 s.k.	Tritikonazols, 25 g/l	1.5–2.0	P un S	Ziemas kvieši Rudzi Tritikāle	Apstrādāt graudaugu sēklas pirms sējas ar neatšķaidītu kodni vai arī to atšķaidīt šādi: 1.0 l preparātam pievienot 2.0–4.0 l ūdens
Raksils Ekstra 515 š.k.	Tebukonazols, 15 g/l, tirāms, 500 g/l	2.0	P un S	Ziemas kvieši Ziemas mieži Rudzi Tritikāle	6.0–10.0
Vincits s.k.	Flutriafols, 25 g/l, tiabendazols, 25 g/l	2.0	S	Ziemas kvieši Ziemas mieži Rudzi	10.0
Vitavakss 200 FF s.k.	Karboksīns, 200 g/l, tirāms, 200 g/l	2.5–3.0	P un S	Ziemas kvieši Ziemas mieži Rudzi	7.0–10.0

Kodnes ziemas kviešu un miežu apstrādei

Kodne	Ziemas kvieši	Ziemas mieži
Baitāns Univer-sāls 094 š.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sakņu puves, kviešu plēkšņu plankumainība, labību tumšbrūnā plankumainība, sniega pelējums	Miežu putošā melnplauka, miežu cietā melnplauka, miežu lapu brūnsvitrainība, miežu lapu tiklplankumainība, labību tumšbrūnā plankumainība, sniega pelējums, sakņu puves
Bariton Ultra	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sakņu puves, sniega pelējums, melnie graudi	-
Čambels s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sakņu puves	Miežu putošā melnplauka, miežu cietā melnplauka, miežu lapu tiklplankumainība, labību tumšbrūnā plankumainība, miežu lapu brūnsvitrainība
Dividends Stārs 036 s.k.	-	Miežu putošā melnplauka, miežu cietā melnplauka, graudaugu sakņu puve, tumšbrūnā plankumainība, miežu lapu brūnsvitrainība
Kemikars T s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sakņu puves, sniega pelējums, sēklu pelējums	Miežu cietās melnplaukas, miežu putošā melnplauka, sakņu puves, sniega pelējums, sēklu pelējums
Kinto s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sakņu puves, sniega pelējums, kviešu plēkšņu plankumainība	Miežu cietā melnplauka, miežu putošā melnplauka, miežu lapu tiklplankumainība, miežu lapu brūnsvitrainība, sakņu puves, sniega pelējums
Maksims 025 s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, sakņu puves, kviešu plēkšņu plankumainība, sniega pelējums	-

Kodne	Ziemas kvieši	Ziemas mieži
Maksims ekstra 50 s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, sakņu puves, kviešu plēkšņu plankumainība, sniega pelējums, labību tumšbrūnā plankumainība, kviešu dzeltenplankumainība	Miežu cietā melnplauka, miežu lapu tiklplankumainība, miežu lapu brūnsvitrainība, sakņu puves, sniega pelējums, labību tumšbrūnā plankumainība
Maksims Stārs 025 s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, kviešu plēkšņu plankumainība sakņu puves, kviešu tumšbrūnā plankumainība, sniega pelējums	-
Panoktīns 35 š.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu plēkšņu plankumainība, sakņu puves, sniega pelējums	-
Premis 25 s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, graudaugu sakņu puve, kviešu plēkšņu plankumainība	Miežu putošā melnplauka, graudaugu sakņu puve
Raksils Ekstra 515 š.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sakņu puves, kviešu plēkšņu plankumainība, labību tumšbrūnā plankumainība, sniega pelējums	Miežu cietā melnplauka, miežu putošā melnplauka, miežu lapu brūnsvitrainība, miežu lapu tiklplankumainība, labību tumšbrūnā plankumainība, sniega pelējums, sakņu puve
Vincits s.k.	Kviešu cietās melnplaukas, kviešu putošā melnplauka, sniega pelējums, sakņu puves, kviešu plēkšņu plankumainība	Miežu cietās melnplaukas, miežu putošā melnplauka, sniega pelējums, sakņu puves, miežu lapu brūnsvitrainība
Vitavakss 200 FF s.k.	Cietā melnplauka, putošā melnplauka, sakņu puves, sniega pelējums, sēklu pelējums LL	

SIA "LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU UN IZGLĪTĪBAS CENTRS" PIEDĀVĀ

Lauku dienas demonstrējumu saimniecībās 2011. gada septembrī un oktobrī

Tēma	Saimniecība	Laiks	Papildinformācija
Efektīvi liellopu ēdināšanas paņēmieni nobarošanas beigu posmā	z/s Mazdzērvītes Kocēnu novads Kocēnu pagasts	22.09.2011. plkst.12.00	Tālr. 64207459 D. Siliņa
Jaunas augu ekstrakti piedevas "XTRACT" novērtēšana slaucamo govju ēdināšanā	z/s Ūdri Limbažu novada Pāles pagasts	12.10.2011. plkst.10.00	Tālr. 20394321 K. Zauers
Lāzera aparāta "STP" pielietojums govīm atnešanās periodā	z/s Raiņi Jēkabpils novada Zasas pagasts	13.10.2011. plkst.10.00 Jēkabpils LKB	Tālr. 65207070 Z. Bimšteine

Aktualitātes ciltsdarbā nodarbinātajām personām

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs" (LLKC) visu dzīvnieku sugu „B” metodes pārraugiem, kuriem ir 3 gadu stažs dzīvnieku pārraudzībā, organizē likumdošanā noteiktos 120 stundu kvalifikācijas kursus. Šo kursu nobeiguma sertifikāts dod tiesības pieteikties uz eksāmenu v/a „Lauksaimniecības datu centrs”, lai iegūtu „A” metodes pārrauga sertifikātu. Minētos 120 stundu kursus LLKC piedāvā apgūt

klātienē vai E- mācību versijā. Šāda iespēja likumdošanā noteikta līdz 2012. gada 1. jūlijam. Aicinām izmantot Zemkopības ministrijas piedāvāto iespēju iegūt „A” metodes pārrauga darba tiesības un pieteikties uz kursiem visiem, kuriem tas darbā nepieciešams. Tuvāka informācija par kursiem zvanot pa tālr. 63050235, 291759212, 26148820. LL

LAUKU LAPA TAVĀ E-PASTĀ

Piedāvājam iespēju saņemt informatīvos izdevumus "Lauku Lapa" un "Zivju Lapa" Jūsu e-pasta kastītē!

Lai pieteiktos izdevuma elektroniskai saņemšanai, sūtiet pieteikumu uz e-pastu: lauku.lapa@llkc.lv. Uz šo e-pastu varat sūtīt arī ieteikumus, kā mēs varētu pilnveidot "Lauku Lapu" un "Zivju Lapu".

Pieteikumā jānorāda:

Vārds, Uzvārds; Iestādes nosaukums, kuru pārstāvat; E-pasta adresi, uz kuru vēlaties saņemt izdevumu.

SAGATAVOTS



SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag.,
Ozolnieku nov., LV-3018
tālr.: 63050220

Izdevumā:

N. Grickus zīmējumi



PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA



EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

